

ACHTERGROND Hijgende schapen, kwijlende koeien, hele dag in volle zon

'Dit gaat je aan het hart'

Het was warm afgelopen zomer, en niet alleen voor mensen; ook voor weidedieren. Volgens een aantal bezorgde Castricummers hadden koeien, schapen en paarden de afgelopen maanden in de regio nauwelijks bescherming tegen de volle zon. Dieren leden hier enorm onder, stellen ze. Diverse politieke partijen en inwoners pleiten nu voor verandering: ze vinden dat dit soort dieren beter beschermd moeten worden tegen extreem weer.

Marije de Leeuw
marije.deleeuw@mediahuis.nl

Castricum ■ Koeien die tegen elkaar aan geplakt staan om van elkaars schaduw te kunnen profiteren. Schapen met een versnelde ademhaling, aangedrukt tegen een hek voor slechts een klein beetje schaduw. Dieren die totaal lusteloos zijn, hijgen en kwijlen. Een lam bewegingsloos in de sloot, erin geraakt om te kunnen drinken, maar dat er niet meer uitkomt. Het zijn maar een paar voorbeelden van dierenleed die Castricummer Stella Koelman afgelopen zomer aantrof, fietsend in het Castricumse buitengebied.

„Ik ben ook andere fietsers tegengekomen die afstapten vanwege het zichtbare dierenleed”, vertelt ze op een dag in september als de hete zomer voorbij is, maar haar herinneringen nog vers in haar geheugen zitten. „Het was voor mij aanleiding om me goed in het onderwerp te verdiepen. Je doet tenslotte niet zomaar een melding.”

Ze heeft wat van het dierenleed foto's en video's vastgelegd om er melding van te kunnen doen bij de NVWA- en laat wat voorbeelden zien. „Dit gaat me echt aan het hart. Ik zag dat die dieren enorme last hadden van de hitte. Kun je het je voorstellen dat je de hele dag in de volle zon ligt en je niet weg kan?”

Samen met mede-Castricumse Lisette Koorevaar deed ze onlangs haar verhaal hierover aan de gemeenteraad, omdat ze hoopt dat de gemeente de dieren beter helpt beschermen. „We hebben een open landschap in het buitengebied. Veel dieren hadden helemaal geen beschutting of schaduwmogelijk-

Vivianne Spruit (Partij voor de Dieren (l) in gesprek met Stella Koelman over wat ze afgelopen zomer aan dierenleed aantrof

heden tegen de hitte. Ik zag slechts voor een klein deel wat provisorische oplossingen. Pas in de loop van de warme weken dit jaar zag je her en der wat maatregelen. Zoals een kar in het weiland, maar die nóg lang niet voldoende schaduw bood aan alle dieren. En nu het weer slechter wordt, staan die dieren in de volle wind en regen.”

Stella is er niet op uit om de boeren te beschuldigen. „Maar ik vraag me wel af: we krijgen straks wel meer van dit soort hete zomers. We kunnen toch wel meer doen om onze weidedieren te beschermen? In Haarlem is via een crowdfundingactie een veewagen gemaakt met twee zonneschermen eraan vast. Er zijn vast meer van dit soort oplossingen mogelijk.”

Lisette, die niet bij het interview aanwezig kon zijn, maar zich net zo'n zorgen maakt over dit dierenleed, hield het niet droog tijdens de raadsvergadering. „Zorg voor onze inwoners stopt niet bij mensen, laten we alsjeblieft ons venster verruimen!”, zei ze geëmotioneerd tijdens haar speech.

Meer meldingen

Stella en Lisette zijn niet de enige Castricummers die zo geschrokken zijn dat ze hierover aan de bel trekken. Volgens cijfers voor Partij voor de Dieren zijn er alleen al in gemeente Castricum tien meldingen gedaan over dierenleed afgelopen zomer. Dit terwijl veehouders wettelijk verplicht zijn hun dieren te beschermen tegen de zon.

En dit is nog maar het topje van de ijsberg, want lang niet iedereen doet melding bij de partij. NVWA is de officiële instantie die dit soort meldingen registreert, maar deze instantie is alle cijfers over afgelopen zomer nog aan het verzame-

len. Daarom kan de instantie niet aan deze krant melden of er ook bij hen meer meldingen zijn binnengekomen, al verwacht NVWA van wel.

Paard in volle zon

Een Castricumse paardeneigenaar die anoniem wil blijven (naam is bij de redactie bekend), maakte afgelopen zomer van dichtbij mee hoe haar eigen paard dagen in de volle zon stond. Haar pony staat bij een boer waarbij volgens haar een klein deel van de paarden 24/7 buiten op een paddock kan, met beschikking tot een schuilstal.

Maar niet alle paarden bij dat pension hebben die luxe. Vele anderen staan zomers de hele dag buiten in de wei, in de felle zon, zonder schuilmogelijkheid, ziet ze. „Dat vind ik ontzettend pittig voor die dieren, vooral omdat het steeds warmer wordt.” Haar eigen pony staat dag en nacht buiten op een weide waar geen schuilstal staat. „In de zomer, als het erg heet was, vonden we dat zorgelijk.”

De Castricumse zoekt een andere oplossing, maar de mogelijkheden zijn beperkt, stelt ze. „In de omgeving van Castricum zijn er weinig pensionplekken waar je je paard 24/7 buiten kan houden met schuilstal. De redenen hiervoor zijn vaak dat het niet toegestaan is om een schuilstal te bouwen of dat het erg lastig is om een vergunning te krijgen. Een andere reden is dat boeren het niet willen, omdat het niet voldoende rendabel is”, laat ze weten.

Ondanks het gebrek aan beschuttingsmogelijkheden dat deze Castricummers dus naar eigen zeggen hebben waargenomen, stelt LTO Noord, de belangenorganisatie voor boeren en veehouders in de

regio, dat veehouders zich juist zeer bewust zijn van de risico's voor dieren tijdens hete dagen. LTO herkent het beeld niet dat veel dieren structureel onvoldoende onbeschermd zouden zijn. Al begrijpt de organisatie wel dat er bij inwoners tijdens warme periodes zorgen heersen.

„Het feit dat dieren buiten lopen op een warme dag betekent echter niet automatisch dat sprake is van hittestress”, laat een woordvoerder weten. „Voor de beoordeling daarvan kijken deskundigen naar meerdere factoren, zoals temperatuur, schaduw, waterbeschikbaarheid, luchtvochtigheid en het gedrag van de dieren.”

Drinkwater en beschutting

Veehouders zijn verplicht hun dieren te beschermen tegen extreme weersomstandigheden, stelt de branchevereniging. En dat doen ze volgens LTO wel. „De meeste veehouders anticiperen tijdig op hitte met voldoende drinkwater, beschutting, aangepaste weidegang en extra controles. De signalen die wij van onze achterban ontvangen, wijzen niet op grootschalige problemen.” Volgens LTO hebben veel boeren stallen die zijn voorzien van ventilatoren. Een aantal bedrijven gebruikt ook vernevelsystemen voor extra verkoeling.

Veehouder Bart Res uit Castricum is het met de LTO eens. Geen van zijn koeien heeft afgelopen zomer last gehad van hittestress, stelt hij. Zijn honderd koeien kunnen bij heet weer gewoon naar hun stal, waar schaduw, een geïsoleerd dak en ventilatie is.

Volgens hem zijn het vooral burgers die zich zorgen maken. „Die zien een koe in de wei in de volle zon en bellen meteen de

”
Zorg voor onze inwoners stopt niet bij mensen, laten we alsjeblieft ons venster verruimen!

Lisette Koorevaar